

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Avdelning 32

BESLUT
2017-09-20
Meddelat i Stockholm

Mål nr
8914-17

SÖKANDE

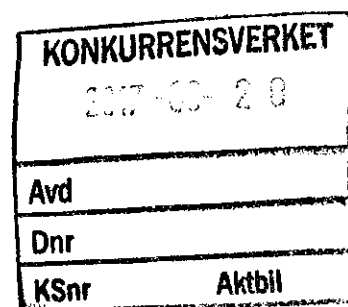
Fartygskonstruktioner AB, 556088-1889
Gustav Mattsons väg 2
451 50 Uddevalla

MOTPART

Stockholms läns landsting, trafiknämnden
105 73 Stockholm

SAKEN

Upphandling inom försörjningssektorerna

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar ansökan om överprövning.

Förvaltningsrätten avvisar yrkandet om att domstolen ska pröva huruvida det varit förenligt med offentlighetsprincipen att Stockholms läns landsting beslutat att inte lämna ut vissa anbudshandlingar.

Förvaltningsrätten avvisar yrkandet om att domstolen ska ålägga Stockholms läns landsting att lämna ut offererat timpris i anbudshandlingarna.

Dok.Id 856755

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

Telefax

08-561 680 01

E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se
www.domstol.se/forvaltningsratt

Expeditionstid

måndag–fredag

08:00-16:30

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Stockholms läns landsting (landstinget) har sedan tidigare upphandlat ett ramavtal med leverantören ZeroChaos AB (ZeroChaos). Detta ramavtal har upphandlats enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF). Landstinget har gjort ett avrop från ramavtalet och detta avrop har, vilket framgår vidare nedan, blivit föremål för en ansökan om överprövning.

Fartygskonstruktioner AB (FKAB) ansöker om överprövning och yrkar följande:

1. Förvaltningsrätten ska pröva om upphandlingen genom ramavtal är att anse som direktupphandling och om rätt upphandlingsform valts.
2. Förvaltningsrätten ska pröva om tilldelning av uppdrag har skett enligt 9 § ramavtal, speciellt avseende 9.4 § om utvärdering av anbud och 9.6 § avseende pris.
3. Förvaltningsrätten ska pröva om leverantör med lägst pris har tilldelats uppdraget.
4. Förvaltningsrätten ska pröva om beslut att inte lämna ut anbudshandling är förenligt med offentlighetsprincipen.
5. Förvaltningsrätten ska upphäva tilldelningsbeslutet.
6. Förvaltningsrätten ska ålägga landstinget att upphandlingen görs om.
7. Förvaltningsrätten ska ålägga landstinget att lämna ut offererat timpris i anbudshandlingarna.

Till stöd för sin talan anför FKAB i huvudsak följande. Landstinget har åsidosatt sin skyldighet att nyttja det med FKAB redan slutna avtalet. Processen är utlagd på en extern leverantör som inte hanterar upphandlingen enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling. Det har inte lämnats någon redovisning av vem som erbjuds leverera och till vilket pris. Faktorer som lokal närvaro och representation av underkonsult ligger till grund för rang-

ordning. De avviker från de faktorer som anges i bilaga till ramavtal. Offentlighetsprincipen gäller en handling efter det att anbud har tilldelats leverantör. Anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt ska enligt bilaga till ramavtal väljas. FKAB har inte kunnat få ut ett tilldelningsbeslut utan enbart den handling som ligger till grund för tilldelning.

Landstinget yrkar att förvaltningsrätten ska avvisa FKAB:s talan. Till stöd för sin inställning i målet anför landstinget i huvudsak följande. Det föreligger hinder för överprövning enligt LUF. Avrop från ramavtal med endast en leverantör kan inte överprövas. Vid tidpunkten för FKAB:s ansökan om överprövning var avropet från ramavtalet med ZeroChaos redan genomfört. FKAB har inte gjort gällande att avropet avviker från vad som angetts i ramavtalet och i förfrågningsunderlaget till ramavtalet, och att avropet är att anse som ny kontraktstilldelning. FKAB saknar dessutom talerätt. Avropet är baserat på gällande ramavtal med ZeroChaos, avseende leverans av konsulttjänster. FKAB är inte ramavtalsleverantör och kan inte tilldelas kontrakt baserat på det aktuella ramavtalet. FKAB kan inte, inom överprövningsprocessens ramar, föra en talan gällande avtalsrättsliga förpliktelser. Frågan om landstinget varit skyldigt att utnyttja ifrågavarande avtal är en rent civilrättslig fråga mellan avtalsparterna som inte kan prövas av förvaltningsrätten. Någon skyldighet för landstinget att enbart nyttja tecknat ramavtal avseende bemanningstjänster inom administration, ekonomi och HR finns inte. Ifrågavarande ramavtal är inte i upphandlingsrättslig mening ömsesidigt bindande och det föreligger inget hinder för landstinget att upphandla den nytthet som omfattas av ramavtalet på annat sätt. Någon överträdelse av LUF eller upphandlingsrätten i övrigt har inte förekommit.

FKAB har i yttrande anfört bl.a. följande. FKAB anser att gällande "Ramavtal avseende tekniska konsulter inom sjötrafik" mellan Trafikförvaltningen Stockholms Läns Landsting och FKAB fortsatt gäller. FKAB förstår ZeroChaos AB:s roll som förmedlare av konsulter, men att

gällande "Ramavtal avseende tekniska konsulter inom sjötrafik" fortsatt gäller och inte åsidosätter det ramavtal som AB Storstockholms Lokaltrafik har med ZeroChaos AB som förmedlare.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

LUF har upphävts genom införandet av lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna den 1 januari 2017. Av punkten 4 i övergångsbestämmelserna till sistnämnda lag framgår dock att LUF ska fortsätta att vara tillämplig på upphandlingar som påbörjats före ikraftträdandet.

I nu aktuellt mål får ansökan om överprövning anses avse en upphandling som påbörjats före den 1 januari 2017, varför LUF är den lag som är tillämplig i målet.

Av utredningen i målet framgår att landstinget i förevarande fall gjort ett avrop från ett pågående ramavtal med en leverantör (ZeroChaos). Ramavtalet slöts första gången den 15 april 2013. Ramavtalet som därefter förlängts den 4 september 2014 och den 7 oktober 2016 har upphandlats enligt LUF.

Enligt 4 kap. 2 § 9 LUF får en upphandlande enhet tilldela ett kontrakt utan föregående annonsering om kontraktet grundar sig på ett ramavtal som upphandlats enligt LUF. Av 16 kap. 2 § LUF följer att avtalsspärr inte gäller vid tilldelning av kontrakt utan föregående annonsering med stöd av 4 kap. 2 § LUF. Enligt 16 kap. 6 § andra stycket LUF får överprövning av en upphandling inte ske efter det att avtal har slutits mellan den upphandlande enheten och en leverantör. Mot bakgrund härav finner förvaltningsrätten att FKAB:s ansökan om överprövning ska avvisas (jfr Förvaltningsrätten i Stockholms beslut den 23 september 2013 i mål nr 20547-13).

FKAB har vidare yrkat att förvaltningsrätten ska pröva huruvida det varit förenligt med offentlighetsprincipen att landstinget beslutat att inte lämna ut anbudshandlingar. För att en domstol ska kunna pröva huruvida en myndighet haft en skyldighet att lämna ut vissa handlingar krävs att myndigheten fattat ett överklagbart beslut i frågan (se 6 kap. 3 § tredje stycket och 7 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen [2009:400], OSL). Av 6 kap. 8 § OSL framgår vidare att det är kammarrätten, och således inte förvaltningsrätten, som är behörig domstol i dessa ärenden. Förvaltningsrätten kan i förevarande fall konstatera att det inte verkar finnas något överklagbart beslut från landstinget i utlämnandefrågan samt att, även om så var fallet, förvaltningsrätten inte är behörig domstol att pröva denna fråga. FKAB:s yrkande i denna del ska därför avvisas.

Härutöver har FKAB yrkat att förvaltningsrätten ska ålägga landstinget att lämna ut offererat timpris i vissa anbudshandlingar. Förvaltningsrätten har ovan kommit till slutsatsen att FKAB:s ansökan om överprövning ska avvisas. Mot bakgrund härav anser sig förvaltningsrätten vara förhindrad att pröva yrkandet om att landstinget ska åläggas att lämna ut vissa uppgifter. Även detta yrkande ska därför avvisas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A LOU).

Johan Rick
Tf. rådman

Peter Collert har föredragit målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.

